بورل همچنان منتظر پاسخ آمریکا است

رضایت اروپا از پاسخ معقول تهران

حملات اسرائیل علیه احیای برجام ادامه دارد

مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا پاسخ ایران به پیشنهاد این اتحادیه درباره احیای برجام را معقول دانست.

به گزارش ایسنا به نقل از الجزیره، جوزپ بورل مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در یک کنفرانس خبری در سمینار کوادیس در اسپانیا گفت: پاسخ ایران به پیشنهاد این اتحادیه درباره احیای برجام معقول بود.

وی ادامه داد: پاسخ ایران به آمریکا انتقال داده شد و ما منتظر پاسخ آمریکا هستیم. امیدواریم این پاسخ به ما اجازه دهد که مذاکرات را کامل کنیم. امیدوارم این اتفاق بیفتد اما نمی‌توانم به شما در این زمینه اطمینان بدهم.

بورل در ادامه گفت: این پاسخ باید تا الان ارائه می‌شد. پیش‌بینی شده بود نشستی تا پایان هفته پیش در وین برگزار شود. امکانش وجود نداشت. احتمال دارد این هفته برگزار شود.

همچنین، بامداد دوشنبه، کاخ سفید با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد: رئیس‌جمهوری بایدن با امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه، اولاف شولتس، صدراعظم آلمان و بوریس جانسون، نخست‌وزیر انگلیس گفت‌وگو کرد.

در ادامه بیانیه آمده است: آن‌ها درخصوص مذاکرات جاری بر سر برنامه هسته‌ای ایران، تقویت حمایت از شرکاء در منطقه خاورمیانه و تلاش متشرک برای آنچه که، مقابله و محدود کردن فعالیت‌های منطقه‌ای بی‌ثبات‌کننده ایران عنوان شده است، به گفت‌وگو پرداختند.

ایندیپندنت عربی می‌نویسد که اشتیاق اروپایی‌ها برای به نتیجه رسیدن ابتکار بورل برای این بود که پنجره گفت وگو بین آمریکا و ایران باز بماند چرا که جبران از دست رفتن این فرصت برای ترویکای اروپایی (انگلیس، فرانسه، آلمان) و اتحادیه اروپا که می‌خواهد نقش شریک را در حل بحران‌های بین المللی ایفا کند، دشوار است. برخورد انفرادی آمریکا با «برجام» موجب شد اروپایی‌ها به ناچار تحریم‌هایی را که واشنگتن بر ایران تحمیل کرد و به زیان منافع اقتصادی اروپایی‌ها بود، اجرا کنند. دولت کنونی آمریکا نیز به صراحت اعلام کرده است در صورت شکست مذاکرات، سایر کشورها نیز باید به تحریم‌ها علیه ایران پایبند بمانند.

هفته گذشته ایران جمع‌بندی نهایی خود درباره متن پیش‌نویس توافق احیای برجام را به هماهنگ کننده مذاکرات هسته‌ای تحویل داد تا آمریکا پس از بررسی، پاسخ خود را به آن بدهد، اما از زمان دریافت این پاسخ تا امروز صرفا شاهد موضع گیری متناقض مقامات و رسانه‌های گروهی این کشورها بوده‌ایم.

مقامات ایران بر این نظرند که پاسخ شان به ایده‌های جوزپ بورل رییس سیاست خارجی اتحادیه اروپا و آن چه امروز به عنوان متن پیش نویس توافق مشخص شده است، راهگشاست.

امیدواری اولیانوف

درهمین حال، «محسن نذیری اصل» نماینده جدید ایران نزد سازمان‌های بین‌المللی در وین با میخائیل اولیانوف دیدار و دو طرف در مورد روند مذاکرات برجامی در وین گفتگو کردند.

میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در وین در صفحه توییترش نوشت: امروز با محسن نذیری اصل، نماینده دائمی ایران در سازمان‌های بین‌المللی در وین دیدار کردم. درباره برخی موضوعات مطرح مرتبط با مرحله نهایی مذاکرات وین بر سر برجام گفت‌وگو کردیم.

اولیانوف در پیام دیگری درباره پاسخ ایران به پیشنهاد اتحادیه اروپا برای احیای برجام، نوشت: ایران یک هفته پیش در چنین روزی، پیشنهادات نهایی و از نظر ما کاملا منطقی‌اش درباره پیش‌نویس احیای توافق را به دیگر شرکای مذاکرات ارائه کرد. بیایید امیدوار باشیم که بررسی این پیشنهادها در واشنگتن مدت زیادی طول نخواهد کشید.

پرشدن برخی چاله‌ها

مجری شبکه سی‌ان‌ان در صفحه توییترش اظهارات جدیدی را به نقل از یک مقام آمریکایی درباره آخرین تحولات احیای توافق هسته‌ای مطرح کرد.

«جیم اسکیوتو» خبرنگار ارشد حوزه «امنیت ملی» شبکه سی‌ان‌ان در صفحه توییترش درباره مذاکرات احیای توافق هسته‌ای، نوشت: یک مقام ارشد وزارت امور خارجه[آمریکا] گفت، «برخی شکاف‌ها را پر کرده‌ایم اما برخی دیگر هنوز باقی مانده‌اند».

این اظهارات در پی این مطرح می‌شود که یک مقام آمریکایی دیگر نیز اخیرا در این باره به وبگاه خبری-تحلیلی اکسیوس گفته بود: توافق در وین ممکن است نسبت به دو هفته پیش نزدیک‌تر باشد اما همچنان نتیجه مذاکرات دارای ابهام است زیرا هنوز شکاف‌هایی وجود دارد. در هر حال، توافق قریب‌الوقوع به‌نظر نمی‌رسد.

حمله گانتس به احتمال توافق

«بنی گانتس» وزیر جنگ رژیم صهیونیستی درباره توافق هسته‌ای نوشت، «توافقی که با ایران روی آن کار می‌کنند، بد است و اسراییل ناچار است از خود حفاظت کند». الجزیره در ادامه به نقل از گانتس آورده است، «این توافق با ایران موجب رشد توانمندی‌های هسته‌ای آنها خواهد شد و آمادگی برای عملیات‌های دفاعی در مواجهه با هر سناریویی در حال انجام شدن است».

به گزارش ایسنا، ادعاهای گانتس درباره توافق هسته‌ای درحالی مطرح می‌شود که وبگاه خبری تحلیلی اکسیوس در گزارش خود به نقل از مقامات آمریکایی و صهیونیستی خبر داده بود: اگرچه دولت جو بایدن، رئیس جمهور آمریکا در روزهای اخیر تلاش کرده است به اسرائیل اطمینان دهد که در مذاکرات احیای برجام امتیاز جدیدی به ایران نداده است، مقامات اسرائیلی می‌گویند که آنها اطمینان ندارند.

بنابر این گزارش، مقامات کاخ سفید در روزهای گذشته به همتایان اسرائیلی خود اطمینان داده‌اند که علی‌رغم وجود برخی گزارشات در رسانه‌ها مبنی بر امتیازدهی واشنگتن به تهران در جریان مذاکرات وین، آمریکا هیچ امتیاز جدیدی به ایران نداده است.

اما نکته اساسی اینجاست که اسرائیل به شدت نگران هرگونه تعامل بین تهران و واشنگتن است. اگرچه ایران روی عدم تمایل به مذاکره با آمریکا پافشاری می‌کند اما ایندیپندنت عربی می‌نویسد که یکی از دستاوردهای توافق جدید هسته ای که تغییری ریشه ای نسبت به توافق قبلی سال ۲۰۱۵ ایجاد می‌کند این است که راه را به روی گفت وگوی مستقیم بین واشنگتن و تهران می‌گشاید به طوری که دو کشور در تعاملات آینده خود به میانجی اروپایی نیازی نخواهند داشت. چرا که دو کشور در مذاکرات غیرمستقیم در وین توافق کردند بررسی شماری از مسائل غیرهسته ای را به بعد از احیای برجام موکول کنند. این توافق به معنای اعلام آمادگی واشنگتن و تهران برای نشستن پشت میز مذاکره به منظور دستیابی به تفاهم همه جانبه بر سر بحران‌های خاورمیانه و نقش و نفوذ ایران در منطقه است.

بازار در انتظار نفت ایران

از سوی دیگر، بلومبرگ در گزارشی درباره ارتباط قیمت نفت با مذاکرات احیای توافق هسته‌ای نوشت: جو بایدن رییس جمهور آمریکا روز یک‌شنبه با رهبران فرانسه، آلمان و انگلیس درباره احیای توافق هسته‌ای ایران گفت‌وگو کرد که می‌تواند منجر به افزایش تامین انرژی موردنیاز جهانی از سوی این عضو اوپک[ایران] شود. در گزارش بلومبرگ به نقل از یک کارشناس اروپایی آمده است: در حالی که ممکن است در صورت انجام شدن توافق، چندین ماه طول بکشد تا ایران میزان تولیدات نفت خام را به مقادیر پیش از اعمال تحریم‌ها بازگرداند، آن‌ها در کوتاه مدت نیز قادر خواهند بود با اتکا به ذخایرشان صادرات را افزایش دهند.

بر اساس این گزارش، در صورت تحقق این امر و رفع تحریم‌های آمریکا، احتمال می‌رود نفت ایران سریع‌تر از پیش‌بینی‌ها وارد بازارهای جهانی شده و افت فروش نفت روسیه در اروپا را جبران کند.

در گزارش این رسانه بین المللی به احیای صادرات نفت ایران بعد از دستیابی به توافق در سال ۲۰۱۵ اشاره شده و آمده است که شتاب رشد تولید و صادرات نفت ایران دو برابر میزان پیش‌بینی‌شده بود.

در این گزارش همچنین مطرح شد، ایران طی ۱۲ ماه صادرات روزانه نفت خود را یک میلیون بشکه افزایش داد و تولید را نیز به سه میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه در روز رساند.

بر اساس این گزارش، ۱۰۰ میلیون بشکه نفت ذخیره شده ایران، در صورت لغو تحریم‌ها می‌تواند با سرعت زیادی وارد بازار شود.

خرسندی ابوظبی از بازگشت سفیر امارات به تهران

مشاور رئیس دولت امارات در امور دیپلماتیک تاکید کرد که بازگشت سفیر این کشور به تهران در راستای رویکرد منطقه ای ابوظبی برای ترمیم پل‌ها و تقویت روابط است.

به گزارش ایسنا، انور قرقاش، مشاور رئیس دولت امارات در امور دیپلماتیک در واکنش به بازگشت سفیر این کشور به تهران در صفحه توییتر خود نوشت: تصمیم رهبری امارات برای بازگشت سفیرش به تهران در راستای رویکرد منطقه ای این کشور مبنی بر ترمیم پل‌ها و تقویت روابط برای ایجاد فضای اعتمادسازی و تفاهم و همکاری است. وی گفت: ما بر این باوریم که همکاری و هماهنگی عربی و منطقه ای برای ایجاد منطقه ای باثبات و آینده ای شکوفا امری ضروری است. پیش از این وزارت خارجه امارات اعلام کرد: در چارچوب تمایل رهبری امارات برای تحکیم روابط با جمهوری اسلامی ایران و در اجرای تصمیم قبلی خود مبنی بر ارتقای سطح نمایندگی دیپلماتیک به درجه سفیر و نیز در راستای تماس تلفنی ۲۶ ژوئیه ۲۰۲۲ شیخ عبدالله بن زاید آل نهیان وزیر امور خارجه و همکاری‌های بین المللی و جناب آقای دکتر حسین امیر عبداللهیان وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، طی روزهای آینده سیف محمد الذابی سفیر امارات به تهران باز می‌گردد. این وزارتخانه اعلام کرد که این تصمیم بر اساس هماهنگی‌های مستمر با وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و بر اساس موازین دیپلماتیک جاری بین کشورها صورت می‌گیرد. وزارت امور خارجه امارات در بیانیه خود تاکید کرد: سیف محمد الذابی با هماهنگی و همکاری مقامات ایران، به منظور کمک به پیشبرد روابط دوجانبه و دستیابی به منافع مشترک دو کشور همسایه و منطقه، در روزهای آینده برای انجام وظایف دیپلماتیک خود در سفارت امارات، به تهران بازخواهد گشت.

سیف محمد عبید الزعابی از سال ۲۰۱۱ سفیر امارات در تهران و سفیر غیر مقیم این کشور در ارمنستان از سال ۲۰۱۳ است.

در پی قطع روابط ایران و عربستان در سال ۱۳۹۴، امارات متحده عربی نیز به عنوان بزرگ‌ترین شریک تجاری ایران طی سال‌های اخیر به تبعیت از ریاض، سطح روابط سیاسی و دیپلماتیک خود را با تهران کاهش داد و این روابط از سطح سفیر به کاردار تنزل پیدا کرد. امارات همچنین در آن سال تصمیم گرفت که تعداد دیپلمات‌های ایرانی موجود در آن کشور را کاهش دهد. در این سال‌ها روابط ایران و امارات، دوران پر از فراز و نشیبی را طی کرده است چنانکه گاهی رقابت‌ها و اختلافات موجود بین دو کشور به سمت خصومت سوق پیدا کرده ولی به نظر می‌رسد که در مدت اخیر مقامات دو کشور در تعاملات دیپلماتیک رسمی و غیررسمی خود تلاش کرده‌اند به رغم برخی از اختلافات از جمله ارتباط نزدیک موجود بین امارات و رژیم صهیونیستی و هشدار چندین باره ایران در مورد عواقب این موضوع، این روابط را مدیریت کنند و براساس اظهارات علی باقری، معاون سیاسی وزیر امور خارجه در آذرماه سال گذشته بعد از سفر به امارات، صفحه جدیدی در روابط ایران و امارات باز کنند.

امیدواری به آزادی حاجی ایرانی از زندان عربستان

وزیر امور خارجه کشورمان گفت: قول‌هایی مبنی بر مساعدت از طرف عربستان برای آزادی حاجی ایرانی دریافت کرده‌ایم. به گزارش ایسنا، حسین امیر عبداللهیان در صفحه اینستاگرام خود با اشاره به دیدار اخیرش با خانواده «خلیل دردمند» حاجیِ ایرانی که بعد از پایان مناسک حج در مکه مکرمه از سوی پلیس عربستان سعودی بازداشت شده است، نوشت:

«در این دیدار این خانواده را در جریان اقدامات انجام شده از سوی وزارت امور خارجه از ابتدای بازداشت تا امروز قرار دادم. به آنها گفتم وزارت خارجه وظیفه دارد از منافع مردم عزیز ایران در سراسر جهان دفاع کند و همکارانم مخصوصا در اداره کنسولی با تمام توان پیگیر آزادی این شهروند ایرانی هستند، در این رابطه قولهایی نیز مبنی بر مساعدت از طرف عربستان دریافت کرده‌ایم.»

لازم به ذکر است در روزهای اخیر در گفتگوی تلفنی جداگانه با وزرای امور خارجه عراق و عمان نیز در خصوص این موضوع صحبت نمودم و مقرر شد پیگیری هایی از جانب ایشان نیز صورت گیرد.

سفر امیرعبداللهیان به آفریقا

حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه کشورمان دیروز (دوشنبه ۳۱ مردادماه) راهی کشورهای آفریقایی (مالی ، تانزانیا و همچنین زنگبار جمهوری متحد تانزانیا) شد، تا قدم‌های دیگری از سوی ایران در راستای گسترش تعاملات سیاسی و اقتصادی با این قاره برداشته شود. به گزارش ایسنا، در سال‌های اخیر با توجه به فرصت‌های موجود در قاره آفریقا برای سرمایه گذاری، شاهد افزایش رقابت قدرت‌های جهانی و حتی کشورهای در حال توسعه برای حضور فعال تر در قاره آفریقا هستیم چنان که کشوری همچون «چین» با آگاهی از ظرفیت موجود در آفریقا تلاش کرده که «ابتکار یک کمربند- یک راه» را به قاره آفریقا نیز بسط داده و یا حتی برخی از کشورهای عربی منطقه اقدام به انعقاد قراردادهای راهبردی با برخی از کشورهای این قاره کرده‌اند. به نظر می‌رسد که پتانسیل آفریقا همچنان برای دولت و ملت ایران ناشناخته است و گسترش روابط با کشورهای این قاره علیرغم وجود ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل در آن چندان جذابیتی برای دولتمردان میانی و بازرگانان ایرانی ندارد و از دیدگاه آنها آفریقا همچنان قاره‌ای محروم و عقب افتاده است.

سخنگوی وزارت امور خارجه:

موضوعات باقی مانده در مذاکرات، اندک ولی مهم هستند

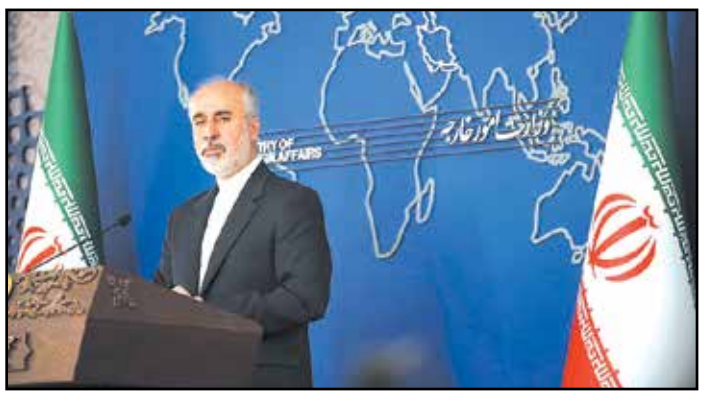

«ناصر کنعانی» سخنگوی وزارت امور خارجه در نشست خبری با خبرنگاران در مورد مذاکرات وین و گمانه‌زنی‌هایی که مطرح می‌شود گفت: در بحث مذاکرات همچنان در مسیر مذاکره هستیم و هنوز به استقبال جزییات و روند بعدی که هنوز اتفاق نیفتاده نرویم. همانطور که میدانید در آخرین دور مذاکرات در وین پیشنهاداتی از سوی هماهنگ کننده اتحادیه اروپا به طرف‌های مذاکره از جمله ایران ارائه شد و طرف ایرانی مبتنی بر رویکرد سازنده و مسئولانه خودش پاسخ خودش را نسبت به پیشنهاد طرف اروپایی در زمان مقرر داد. کنعانی افزود: تا اینجای کار هنوز از سوی طرف مقابل و به طور مشخص آمریکا پاسخ به پیشنهادات طرف اروپایی را دریافت نکرده ایم، ما زمانی میتوانیم از نتیجه بخش بودن این مرحله از مذاکرات صحبت کنیم که طرف اروپایی اعلام کند که پاسخ طرف آمریکایی را هم دریافت کرده است تا این زمان هنوز چنین اتفاقی رخ نداده است.

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: اجازه دهید ما به روایت‌های غیر رسمی اهتمام نکنیم، زیرا مذاکرات مذاکرات حساسی است و طبیعتاً باید در فضای مذاکره مبتنی بر دیدگاه‌های رسمی کشورها درباره روند مذاکره و نتیجه آن اظهارنظر و قضاوت کنیم.وی تاکید کرد: تا اینجای کار پیشرفت‌های نسبتاً خوبی داشتیم اما مذاکرات یک مجموعه است و باید روی همه موضوعات مرتبط با مذاکره توافق بشود و تا زمانی که توافق نشود نمی‌توانیم بگوییم به توافق رسیده‌ایم و نسبت به مرحله بعدی پیش داوری کنیم یا به استقبال مرحله جلوتر برویم زیرا موضوعات باقیمانده هرچند به لحاظ نسبت و درصد موضوعات مذاکرات اندک باشند اما مهم هستند و در خصوص موضوعات مهم باید تصمیم‌گیری و توافق شکل بگیرد. وی افزود: ایران در مذاکرات و در ادوار گذشته و دور اخیر مذاکرات جدی و سازنده حضور پیدا کرد و به پیشنهادات طرف اروپایی هم که به عنوان میانجی‌گر در مذاکرات عمل میکند به موقع پاسخ داد که هم مبتکرانه بود و هم انعطاف لازم را در جای خود به منظور دستیابی به توافق نشان داد اما آنچه که مهم است الان تعلل طرف امریکایی در ارائه پاسخ است و گرنه ما در این زمینه به موقع عمل کردیم و همواره نشان دادیم در این ارتباط مسئولان عمل می‌کنیم.کنعانی تاکید کرد: ما معتقدیم دولت آمریکا مسئول شرایط کنونی برجام است و به عبارتی مسئول عدم اجرای توافق نامه تا الان است، همچنین روند جاری دولت آمریکا مسئول وضعیت کنونی است و اگر اراده سیاسی را به طور جدی در عمل نشان دهد و اظهارنظر در عمل هم مسئولانه عمل کند ما می‌توانیم به سمت مرحله بعدی حرکت کنیم.

ایران معطل طرف مقابل نخواهد ماند

وی با بیان اینکه جمهوری اسلامی ایران همواره اعلام کرده است که به دنبال توافق است، گفت: تیم مذاکره کننده ما با هدف تامین منافع ملت و با هدف تحقق منافع قانونی دولت و ملت جمهوری اسلامی در میز مذاکرات حضور پیدا کرد و در مسیر مذاکره به طور جدی و حرفه‌ای عمل کرد و همچنان پای کار ایستاده است اما واقعیت این است که جمهوری اسلامی ایران معطل طرف مقابل باقی نخواهد ماند. کنعانی تاکید کرد: بارها و بارها از سوی مقامات عالی ایران اعلام شده که روند معیشت مردم و اقتصاد کشور را به روند مذاکرات گره نخواهیم زد و مذاکرات رفع تحریم‌ها را یکی از موضوعات حوزه سیاست خارجی تلقی می‌کنیم. وی با تأکید بر تعلل آمریکا در ارائه پاسخ و بی عملی طرف اروپایی گفت: مسائل داخلی دولت آمریکا و فشار تندروها در داخل آمریکا و فشار لابی صهیونیستی بر دولت آمریکا و یا فرسایشی کردن مذاکرات که شواهد آن را می‌بینیم ایران را از پیگیری اولویت‌هایش باز نخواهد داشت.

اروپا و آمریکا نیازمند توافق با ایران هستند

کنعانی با بیان اینکه اگر ایران نیازمند توافق است، آمریکا و اروپا بیش از ایران نیازمند هستند، گفت: تیم ایران جدیت کامل نشان داد و در عین ابراز تمایل و اثبات عملی مبنی بر اینکه دنبال توافق هستیم ولی بر منافع مشروع دولت و ملت خواهد ایستاد و از خطوط قرمز عدول نخواهد کرد. جمهوری اسلامی ایران به دنبال توافق خوب، قوی و پایدار است و توافق خوب به این معنا که منافع ایران تامین و پایدار باشد و در روند اجرا بازه زمانی باشد که برای ایران اثبات شود طرف مقابل بر تعهداتش ایستاده چراکه برای بار دوم از یک سوراخ گزیده نخواهیم شد. وی ادامه داد:ما در ارتباط با مذاکرات رفع تحریم‌ها به طور طبیعی منتظر پاسخ طرف مقابل خواهیم بود اما در حوزه روابط خارجی و توسعه مناسبات با همسایگان در حوزه گسترش روابط اقتصادی خارجی و گسترش روابط اقتصادی و تجاری با کشورهای مختلف اعم از همسایه و غیر همسایه منتظر پاسخ طرف مقابل و روند مذاکرات نخواهیم بود.

مذاکرات ایران و عربستان رو به جلو است

سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به سوالی در مورد مذاکرات ایران و عربستان گفت: روابط ما با عربستان مبتنی بر مسائل و موضوعات دوجانبه است و اتباطی از نظر ما با روند گفتگوها برای رفع تحریم‌ها ندارد. موضوعات مشترک و متعددی با عربستان سعودی هم در حوزه دوجانبه و هم در حوزه مسائل منطقه‌ای داریم و معتقد هستیم گفتگوها برای از سرگیری روابط رسمی دو کشور تامین کننده منافع دو طرف خواهد بود.

وی افزود: طبیعی است اختلاف‌نظرها و موضوعات پیچیده وجود دارد اما تا الان روند مذاکرات مثبت بوده است و در گام‌های بسیار خوبی را به سمت جلو برداشته‌ایم اما از سرگیری روابط یک اقدام یک روزه نیست که بلافاصله مذاکره انجام شود و بلافاصله گام بعدی رخ بدهد، مهم این است که اراده سیاسی وجود دارد و ایران در این مسیر گام برداشته است و تا الان از سوی طرفین عربستانی هم شاهد گام‌های متقابل بوده‌ایم و باید خوش بین باشیم که در مسیر ارتباطات و گفتگوهای دیپلماتیک بتوانیم گام موثری را به سمت جلو برداریم. شرایط در منطقه خوشبختانه شرایط خوبی است و می‌توان این امیدواری را ایجاد کرد که روابط منطقه‌ای میان ایران و همسایگان به سمت بهتری در حال حرکت است. کنعانی درباره تقویت رابطه ایران و عربستان گفت: ما روابط‌مان را با عربستان سعودی در چارچوب موضوعات هسته‌ای نمی‌بینیم و ما دو کشوری هستیم که در منطقه حضور داریم. دو بازیگر مهم منطقه‌ای هستیم که منافع و مصالح مشترک دوجانبه داریم و می‌توانیم در موضوعات منطقه‌ای نقش دوجانبه و سازنده و مکمل داشته باشیم. وی بیان کرد: برای حل و فصل بحران‌های منطقه‌ای می‌توانیم نقش دوجانبه سازنده‌ای داشته باشیم و اینها موضوعاتی است که دو کشور را به یکدیگر مرتبط می‌کند و این موضوعات ارتباطی با موضوعات هسته‌ای و فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران ندارد. سخنگوی وزارت امور خارجه افزود: فعالیت‌های هسته‌ای ایران فعالیت‌های قانونی و شناخته شده و مبتنی بر قوانین و مقررات آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است و ما اساساً موضوعات مهمی با دولت عربستان سعودی داریم که می‌توانیم با یکدیگر همکاری و گفت‌وگو کنیم و به نقاط مشترک برسیم. کنعانی خاطرنشان کرد: ما روابط‌مان را با کشورهای منطقه را مستقل از موضوعی به نام برجام و توافق هسته‌ای و مذاکرات لغو تحریم‌ها می‌بینیم و بر همین مبنا اتفاقات مثبتی را اخیرا شاهد بودیم لذا هم سفیر جدید کویت وارد شده و هم قرار شده دولت امارات سفیر خود را مجددا اعزام کند. وی ادامه داد: همین ادبیات و فضای مثبت در ارتباط با بسیاری از کشورهای همسایه در منطقه آسیای مرکزی و قفقاز و موضوعات دیگر وجود دارد بنابراین شرایط اقضا می‌کند که ایران و عربستان هم مبتنی بر مصالح و منافع دوجانبه و هم مبتنی بر ضرورت‌های منطقه‌ای یک گام عملی جدید به سمت از سرگیری روابط سیاسی خودشان بردارند.

سرنوشت اتباع ایرانی برای ما مهم است

کنعانی درباره تبادل زندانیان گفت: ما موضوع زندانیان را در چهارچوب موضوع انسانی نگاه کرده‌ایم و وضعیت زندانیان و سرنوشت آن‌ها را به موضوع روند مذاکرات گره نزده‌ایم.

ویژه

رایزنی ایران و عراق درباره زائران اربعین

مسئولان محلی استان‌های بصره و خوزستان در نشستی بر لزوم تسهیل روند تردد زائران ایرانی در مراسم اربعین تاکید کردند.

به گزارش ایسنا به نقل از الفرات نیوز، مسئولان محلی استان بصره نشستی با همتایان ایرانی خود در استان خوزستان برگزار کردند و درخصوص تسهیل روند تردد زائرین اربعین رایزنی کردند.

در بیانیه‌ای که دفتر استانداری بصره منتشر کرده، آمده است: اسعد العیدانی، استاندار بصره نشستی با صادق خلیلیان، استاندار خوزستان برگزار کرد و دو طرف درخصوص تردد زائرین ایرانی در مراسم اربعین از طریق مرز شلمچه رایزنی کردند.

بر اساس این گزارش، پیش از این مهدی الفکیکی، رئیس کمیته اربعین در وزارت کشور عراق بر مساله تسهیل در ورود زائران ایرانی به عراق و ضرورت همکاری میان ایران و عراق در این زمینه تاکید کرده بود.

پولیتیک

موسویان بررسی کرد

مثلث سیاست خارجی ایران

سید حسین موسویان در نشست دوحه که با موضوع بررسی یک سال ریاست جمهوری ابراهیم رئیسی برگزار شد، گفت: منطقه گرایی، احیاء برجام، نهادینه کردن روابط کلان با بلوک شرق، سه محور مهم سیاست خارجی ایران در دوره یک ساله ریاست جمهوری آقای رئیسی بوده است.

وی ادامه داد: بهبود روابط با کشورهای منطقه اولویت اول سیاست خارجی آقای رئیسی بوده است. در حوزه خلیج فارس، ایشان «طرح صلح هرمز» ارائه شده در دوران ریاست جمهوری آقای روحانی را در دستور پیگیری قرار داده، ضمن اینکه بهبود روابط دوجانبه با کشورهای این منطقه را پیگیری کرده است. مذاکرات ایران و عربستان در بغداد که در ماه‌های آخر ریاست جمهوری آقای روحانی آغاز شده، در دوره ایشان ادامه یافته و در پنجمین دور گفت‌وگوها، مذاکره کنندگان به چشم انداز مثبتی برای بهبود روابط رسیده‌اند. به نظر می‌رسد برای برقراری مجدد روابط دیپلماتیک، دولت سعودی منتظر نتیجه مذاکرات هسته‌ای است.

این دیپلمات پیشین کشورمان با بیان این که معتقدم دولت آقای رئیسی در این مسیر با ۴ چالش مواجه خواهد بود اظهار کرد: اولین مشکل پیمان ابراهیم است. برخی از کشورهای حوزه خلیج فارس در قالب پیمان ابراهیم با اسرائیل رابطه رسمی برقرار کرده‌اند. این موضوع خط قرمز دولت آقای رئیسی برای بهبود روابط ایران با کشورهای عرب همسایه خلیج فارس نیست، اما ایران همکاری نظامی ـ امنیتی کشورهای همسایه با اسرائیل را تحمل نخواهد کرد. چون اسرائیل و ایران در شرایط جنگ امنیتی به سر می‌برند و ایران حضور اسرائیل در خلیج فارس را تهدید امنیت ملی خود می‌داند. دومین موضوع در مورد دامنه همکاری است که به نظر می‌رسد ایران آماده انعطاف در برخی موارد مورد نظر کشورهای همسایه خلیج فارس باشد، به شرطی که هدف، «ترتیبات جامع امنیت و همکاری» بین ۸ کشور حاشیه خلیج فارس باشد و نه یک برنامه همکاری جزئی و موردی.

موسویان ادامه داد: سومین مشکل در مورد محور مقاومت خواهد بود. ایران مایل است روابط خود را با کشورهای همسایه خلیج فارس بهبود و توسعه دهد و همزمان به حمایت خود از گروه‌های مقاومت مثل حزب الله لبنان، الحشد الشعبی عراق و حوثی‌های یمن ادامه دهد در حالی‌که بعضی از کشورهای عرب همسایه با گروه‌های مقاومت درگیر هستند. چهارمین معضل به خصومت آمریکا و ایران مربوط می‌شود. کشورهای شورای همکاری خلیج فارس با آمریکا رابطه استراتژیک دارند در حالیکه واشینگتن و تهران روابطی خصمانه دارند. به فرض برقراری یک سیستم همکاری جمعی، کشورهای شورای همکاری خواهان حفظ حضور آمریکا در منطقه خواهند بود در حالی‌که ایران خواستار خروج آمریکا از منطقه است.

وی گفت: در ادامه سیاست منطقه گرایی، دولت آقای رئیسی عضویت کامل در دو سازمان مهم همکاری منطقه‌ای و بین‌المللی که پروسه آن در دولت‌های قبلی آغاز شد، را به طور جد دنبال می‌کند. سازمان همکاری شانگهای متشکل از ۸ کشور چین، روسیه، هند، پاکستان، قرقیزستان، ترکمنستان، قزاقستان، تاجیکستان و گروه کشورهای بریکس شامل چین، هند ، روسیه، برزیل و آفریقای جنوبی دو سازمان مهم مذکور هستند.

موسویان در ادامه درباره سیاست خارجی رییسی در بحث برجام خاطرنشان کرد: تصمیم گیری نهایی در پرونده هسته‌ای در محدوده اختیارات مقام معظم رهبری است. آقای رئیسی احیاء برجام را در دستور کار داشته، توافقی که سال ۹۴ بین دولت روحانی با قدرت‌های جهانی حاصل شد و بعدا ترامپ از آن خارج شد. در دوره بایدن، مذاکرات احیای برجام که از دوران روحانی آغاز و در دوران رئیسی ادامه یافته است در مرحله نهایی است. برای توافق در مورد بازگشت به برجام، شش موضوع مهم در دوران آقای رئیسی مطرح بوده است:

۱- راستی آزمایی: مقام معظم رهبری فرمودند اول آنها باید تمام تحریم‌ها را بردارند، ما راستی آزمایی کنیم و اگر درست انجام شده باشد، آنگاه ما به تعهدات برجامی خود باز خواهیم گشت.

۲- ضمانت: ایران ۴ نوع ضمانت را مطرح کرده: اول، اینکه دولت بعدی آمریکا از برجام خارج نشود که بایدن قادر به چنین تعهدی نیست. دوم، ایران بتواند از مزایای اقتصادی برجام به طور کامل استفاده کند. این مورد هم پیچیده است چون آمریکا حتی در دوره بایدن و کنگره با اکثریت دمکرات‌ها، تحریم‌های زیادی را بر ۱۵۰۰ تحریم ترامپ افزود. لذا ممکن است آمریکا بعد از توافق برجام نیز تحت عنوان تروریسم، حقوق بشر، موشک و غیره به اعمال تحریم‌ها ادامه دهد که طبیعتا در روند بهره مندی کامل ایران از منافع اقتصادی، خلل ایجاد خواهد کرد. سوم، تضمین اینکه آمریکا تحریم‌های فرامرزی در مورد کشورهایی که علاقه مند به همکاری اقتصادی باشند، را اعمال نکند. در این مورد، ممکن است بایدن در مورد دوران ریاست جمهوری خودش تدابیری بیاندیشد اما نمی‌تواند در مورد دولت بعدی تضمین بدهد. چهارم، تضمین اینکه اگر آمریکا مجددا از برجام خارج شود، باید هزینه آن را بپردازد.

۳- موضوعات پادمانی: ایران اعلام کرد در صورتی به برجام برخواهد گشت که آژانس بین المللی انرژی اتمی، پرونده‌های پادمانی را ببندد.

۴- خروج سپاه از لیست سازمان‌های تروریستی آمریکا: ابتدا ایران اعلام کرد که سپاه باید از لیست سازمان‌های تروریستی آمریکا خارج شود که دولت بایدن مخالفت کرد. اخیرا آقای مرندی مشاور تیم هسته‌ای ایران اعلام کرد که خروج سپاه از لیست سازمان‌های تروریستی، هیچ‌گاه پیش شرط ایران برای بازگشت به برجام نبوده است.

۵- پایداری برجام: افکارسنجی‌های فعلی حاکی است که شانس پیروزی جمهوریخواهان در انتخابات کنگره و ریاست جمهوری زیاد است. جمهوریخواهان هم اعلام کرده‌اند که درصورت بازگشت بایدن به برجام، آنها مجدد آن را پاره خواهند کرد. لذا این نگرانی وجود دارد که عمر برجام در صورت احیاء، کوتاه باشد. ترامپ با خروج از برجام و اعمال سنگین‌ترین تحریم‌ها، صدها میلیارد دلار به ایران خسارت زد. ایران در مقابل، ظرفیت هسته‌ای خود را افزایش داد و غنی سازی را تا سطح ۶۰٪ افزایش داد. اکنون ایران حدود ۳۵۰۰ کیلوگرم اورانیوم غنی شده دارد که برای بازگشت به برجام باید به سقف ۳۰۰ کیلوگرم کاهش یابد. لذا هر گرم این اورانیوم‌های غنی شده، ده‌ها میلیون دلار برای ایران هزینه داشته است. به همین دلیل ایران خواستار یک برجام پایدار است.

۶- همه تحریم‌ها: نمایندگان مجلس طی نامه‌ای از رئیس جمهور خواسته‌اند که شرط بازگشت به برجام، لغو همه تحریم‌های آمریکا اعم از تحریم‌های هسته‌ای، تروریسم، تسلیحات و حقوق بشر باشد. من نمی‌دانم در متن نهایی احیاء برجام آیا همه این شش خواسته یا برخی از آنها تامین خواهد شد. اما جنگ اوکراین موجب افزایش چشمگیر قیمت نفت و درآمد ایران شده و لذا شاید آقای رئیسی برای احیاء برجام، عجله‌ای نداشته باشد.

این دیپلمات پیشین کشورمان درباره سیاست خارجی دولت سیزدهم در چرخش به شرق اظهار کرد: دولت آقای رئیسی در مورد بهبود روابط با منطقه و احیاء برجام؛ به طور کلی همان سیاست خارجی دولت آقای روحانی را ادامه داده است. اما به نظر من مهمترین تحول سیاست خارجی ایران در دوره آقای رئیسی؛ نهادینه شدن چرخش سیاست خارجی ایران به شرق به ویژه کشورهای چین و روسیه خواهد بود. همه دولت‌های قبلی تلاش کردند که بالانسی در روابط با بلوک شرق و غرب برقرار کنند و همه هم به چهار دلیل شکست خوردند: اول، سیاست‌های خصمانه آمریکا علیه ایران. دوم، خرابکاری‌های اسرائیل در روابط ایران و غرب. سوم، فشار برخی از کشورهای عربی همسایه به آمریکا برای تحریم و حتی حمله نظامی به ایران، و چهارم، مخالفت برخی از جریانات سیاسی داخلی ایران با گشایش روابط ایران و غرب. وی افزود: بعد از خروج ترامپ از برجام و پیروی اروپا از تحریم‌های آمریکا علیه ایران؛ مقام معظم رهبری اعلام کردند که نباید امید و اعتمادی به اروپا داشت. در حقیقت اعلام عدم اعتماد به آمریکا و اروپا؛ میخی بر تابوت روابط عادی ایران و غرب است.